

FILOZOFSKI FAKULTET

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM (KURIKUL) UČENJA
STRANOG JEZIKA ZA ODRASLE**

**HRVATSKI JEZIK ZA STRANCE
- OPĆI JEZIK -
(A1 – C1)**

Program izradila:

doc. dr. sc. Ana Mikić Čolić

prema *Referentnom nastavnom planu i programu (kurikulumu) tečajeva stranih jezika za odrasle, opći jezik*, koji su izradili Valnea Bressan, prof., Berislav Božanović, prof., Dubravka Mikić, prof., Danijela Domboš, prof.

Osijek, lipanj 2021.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM (KURIKUL) UČENJA
STRANOG JEZIKA ZA ODRASLE
HRVATSKI JEZIK ZA STRANCE
- OPĆI JEZIK -
(A1 – C1)

Opće napomene

Proces globalizacije u političkome, gospodarskome, kulturnome i socijalnome djelovanju uključuje različite koncepte multinacionalnih razmjera. Jedan od načina takvoga djelovanja jest učenje stranoga jezika koje omogućuje međunacionalno širenje određenoga jezičnoga identiteta. Otvorenost prema toj činjenici dokazuje i sve veći broj stranaca koji prebivaju u Republici Hrvatskoj i iskazuju potrebu za učenjem i polaganjem hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma, prije svega zbog reguliranja svojega pravnog statusa u Republici Hrvatskoj, a na temelju *Zakona o strancima* (*Narodne novine*, broj 79/2007) te na temelju *Odluke o Programu hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje azila i azilante* (*Narodne novine*, broj 129/09). Budući da Filozofski fakultet u Osijeku provodi takav ispit već nekoliko godina – na temelju *Pravilnika o polaganju ispita iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnog pisma u postupku odobrenja stavnog boravka* (*Narodne novine*, broj 121/12) – postoje iskustva koja pokazuju da pristupnici dolaze s različitim znanjem hrvatskoga, tj. različitom spremnosti za polaganje ispita iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma, što govori da bi organizirano učenje hrvatskoga jezika strancima uvelike pomoglo u polaganju samoga ispita. Svrha bi organiziranoga učenja hrvatskoga jezika na Filozofskom fakultetu bila unaprjeđivanje kulturnih, socijalnih i društvenih međudjelovanja hrvatskoga i drugih naroda, zatim širenje hrvatske jezične kulture te promicanje hrvatskoga jezika kao stranoga jezika. Cilj bi poučavanja hrvatskomu jeziku zainteresiranim polaznicima kojima je on strani jezik, bio ovladavanje hrvatskom jezičnom normom te vještinama čitanja, pisanja, govorenja i slušanja. Dakle, poučavanje hrvatskomu jeziku bilo bi namijenjeno strancima, neizvornim govornicima, zainteresiranim za učenje i polaganje hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma.

Ciljevi

Cilj je nastave stranih jezika na programima poučavanja stranih jezika razvijanje komunikacijskih kompetencija, tj. osposobljavanje polaznika za prikladnu komunikaciju na stranom jeziku u raznim situacijama: u stranojezičnoj sredini, u vlastitoj zemlji sa stranim govornicima, na multinacionalnim skupovima i u drugim situacijama u kojima se moraju služiti stranim jezikom. To znači omogućiti polaznicima postizanje jezične kompetencije u svim jezičnim vještinama: slušanju, čitanju, govornoj interakciji, govornoj produkciji i pisanju. Pritom se kod polaznika razvija razumijevanje i prihvatanje novih i drugčijih kultura – interkulturalna kompetencija i tolerancija – ali i svijest o vlastitoj kulturi.

Način postizanja zadanih ciljeva

„Pristup koji se primjenjuje je, općenito uzevši, aktivni pristup utoliko što korisnike, odnosno one koji uče neki jezik prvenstveno sagledava kao »aktivne sudionike u društvenom životu«, tj. kao članove društva koji moraju izvršavati zadatke u određenim uvjetima, u određenom okruženju i u okviru određenog područja djelovanja. Iako se govorni čin ostvaruje jezičnim aktivnostima, te su aktivnosti dio šireg društvenog konteksta koje im jedino može dati pravo značenje. Termin *zadaci* koristi se zbog toga što te aktivnosti ostvaruje jedan ili više pojedinaca koji strateški koriste svoje vlastite, specifične kompetencije kako bi postigli određeni rezultat. Stoga aktivni pristup uzima u obzir i kognitivne, emocionalne i voljne resurse te cijeli raspon sposobnosti koje pojedinač posjeduje i kojima se koristi kao aktivni sudionik u društvenom životu.“¹

Polaznici jezik svladavaju slušanjem, čitanjem, govornom interakcijom, govornom produkcijom, pisanjem te razvijanjem komunikacijskih strategija i jezičnih kompetencija uz pouku o načinu učenja.

Obuka se provodi individualno ili grupno.

Metodološki pristup prilagođava se polaznicima i uvijek se odabire pristup kojim će se najuspješnije ispuniti postavljeni ciljevi. Nastavnici stalno prate potrebe polaznika i konstantno se usavršavaju kako bi tim potrebama što bolje udovoljili.

¹ Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje i vrednovanje, Školska knjiga, 2005.

Znanja, vještine i sposobnosti koje se stječu završetkom programa (Razine jezične kompetencije)

Razine jezične kompetencije koje polaznici trebaju postići na kraju pojedinih obrazovnih cjelina (stupnjeva) temelje se na smjernicama Vijeća Europe navedenim u *Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje i vrednovanje*² (Školska knjiga, 2005.) te na *Europskoj jezičnoj mapi*³ koja je iz njega izvedena.

Referentni okvir razlikuje ukupno šest stupnjeva:

*Zajednički referentni stupnjevi – globalna ljestvica*⁴

Iskusni korisnik	C2 VRSNI STUPANJ	Može bez poteškoća praktički razumjeti sve što čuje ili pročita. Može sažeti informaciju iz različitih usmenih ili pisanih izvora, suvislo i jasno prenoseći argumente i činjenice. Može se izražavati neusiljeno, vrlo tečno i precizno te razlikovati i finije nijanse značenja čak i u složenijim situacijama.
	C1 NAPREDNI STUPANJ	Može razumjeti složene, duže tekstove iz različitih područja i prepoznati implicitna značenja. Može se izražavati tečno i neusiljeno bez jako očitog traženja odgovarajućih izraza. Može fleksibilno i učinkovito koristiti jezik u društvenim, akademskim i poslovnim situacijama. Može proizvesti jasan, dobro strukturirani, detaljni tekst na složene teme pokazujući da se uspješno služi jezičnim obrascima, konektorima i kohezivnim sredstvima.
Samostalni korisnik	B2 SAMOSTALNI STUPANJ	Može razumjeti glavne misli složenog teksta o konkretnim i apstraktним temama, uključujući tehničke rasprave iz svog stručnog područja. Može komunicirati dovoljno tečno i neusiljeno, što omogućuje normalnu interakciju s izvornim govornikom bez napora s bilo koje strane. Može proizvesti jasan, detaljni tekst o velikom broju tema te objasniti svoja stajališta o nekoj aktualnoj temi navodeći prednosti i nedostatke različitih opcija.
	B1 PRELAZNI STUPANJ	Može razumjeti glavne misli jasnog, standardnog razgovora na poznate teme s kojima se redovito susreće na poslu, u školi, u slobodno vrijeme itd. Može se snalaziti u većini situacija koje se mogu pojavititi tijekom putovanja kroz područje na kojem se taj jezik govori. Može proizvesti jednostavan vezani tekst na poznatu temu ili temu od osobnog interesa. Može opisati doživljaje i događaje, svoje snove, nade i težnje te ukratko obrazložiti i objasniti svoja stajališta i planove.

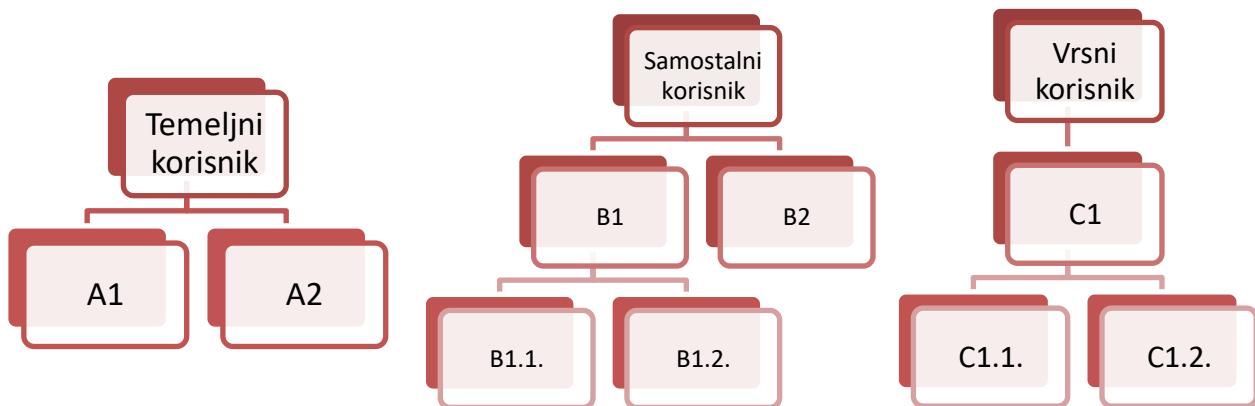
² Isto.

³ *Europska jezična mapa*, Školska knjiga, 2004.

⁴ *Zajednički europski referentni okviru za jezike: učenje, poučavanje i vrednovanje*, Školska knjiga, 2005.

Temeljni korisnik	A2 TEMELJNI STUPANJ	Može razumjeti izolirane rečenice i često rabljene riječi iz područja od neposrednog osobnog interesa (npr. jednostavne podatke o sebi i obitelji, informacije vezane za kupovanje, neposrednu okolinu, posao). Može komunicirati u jednostavnim i uobičajenim situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostima. Može jednostavno opisati aspekte svoga obrazovanja, neposrednu okolinu te sadržaje iz područja zadovoljavanja neposrednih potreba.
	A1 PRIPREMNI STUPANJ	Može razumjeti i koristiti poznate svakodnevne izraze i vrlo jednostavne iskaze koji se odnose na zadovoljavanje konkretnih potreba. Može predstaviti sebe i druge te postavljati i odgovarati na pitanja o sebi i drugima kao npr. o tome gdje živi, o osobama koje poznaje i o stvarima koje posjeduje. Može voditi jednostavni razgovor pod uvjetom da sugovornik govori polako i razgovjetno te da je spreman pomoći.

U okviru programa cjeloživotnog obrazovanja „Hrvatski jezik za strance“ na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku izvodi se sedam modula prema sljedećim shemama:

Uz „vertikalnu dimenziju“ referentnih stupnjeva, svaki stupanj ima i „horizontalnu dimenziju“ koja se sastoji od parametara komunikacijskih aktivnosti i komunikacijske jezične kompetencije:

- Razumijevanje = slušanje i čitanje
- Govor = govorna interakcija i govorna produkcija
- Pisanje

Te se kategorije koriste za opisivanje onoga što polaznici mogu činiti u različitim kontekstima i nalaze se u tablici za samoprocjenu i, detaljnije, u opisu svakog pojedinog stupnja.

Slijedi tablica za samoprocjenu prema *Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike*.

		A 1	A 2	B 1	B 2	C 1	C 2
R A Z U M I J E V A N J E	Slušanje	Mogu razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se odnose na mene, moju obitelj i neposrednu konkretnu okolinu ukoliko sugovornik govori polako i razgovijetno.	Mogu razumjeti fraze i najčešće korištene riječi iz područja od neposrednog osobnog interesa (npr. osnovne osobne i obiteljske informacije, informacije vezane za kupovanje, neposredni okoliš, posao). Mogu shvatiti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka i javnih objava.	Mogu razumjeti glavne misli jasnog standardnog razgovora na poznate teme s kojima se redovito susrećem na poslu, u školi, u slobodno vrijeme itd. Mogu razumjeti glavne poruke mnogih radijskih i televizijskih programa o tekućim događajima ili na teme od osobnog i profesionalnog interesa ukoliko su iznesene relativno sporo i razgovjetno.	Mogu razumjeti duže govore i predavanja, te pratiti čak i složenu argumentaciju ukoliko mi je tema barem donekle poznata. Mogu razumjeti veći dio TV vijesti i programa koji se bave tekućim događajima. Mogu razumjeti većinu filmova na standardnom jeziku.	Mogu razumjeti dugačak govor čak i kad nije jasno strukturiran i kad veze nisu jasno izražene, već se samo podrazumijevaju.. Mogu bez prevelika napora razumjeti televizijske programe i filmove.	Nemam poteškoća u razumijevanju bilo koje varijante govornog jezika, bilo u izravnoj komunikaciji bilo preko medija, čak ni kad se govori brzinom izvornog govornika, uz uvjet da imam vremena prilagoditi se određenom naglasku.
	Čitanje	Mogu prepoznati poznata imena, riječi i vrlo jednostavne rečenice, npr. na obavijestima izvješenima na javnim mjestima, plakatima ili u katalozima.	Mogu čitati vrlo kratke, jednostavne tekstove. Mogu pronaći određenu, predvidivu informaciju u jednostavnim, svakodnevnim pisanim materijalima kao što su oglasi, prospekti, jelovnici i vozni redovi, te mogu razumjeti kratka, jednostavna osobna pisma.	Mogu razumjeti tekstove u kojima se uglavnom koristi najučestaliji svakodnevni jezik ili jezik koji se odnosi na moj posao. Mogu razumjeti opis događaja, osjećaja i želja u osobnim pismima.	Mogu čitati članke i izvještaje koji obrađuju suvremene probleme i u kojima pisac zauzima određene stavove ili izražava određena stajališta. Mogu razumjeti suvremenu književnu prozu	Mogu razumjeti dugačke i kompleksne činjenične i književne tekstove te uvažavati stilske različitosti. Mogu razumjeti specijalizirane članke i duže tehničke upute, čak i kad se ne odnose na moje područje	Mogu bez poteškoća čitati sve vrste tekstova, uključivši apstraktne, strukturno ili lingvistički složene tekstove poput priručnika, specijaliziranih članaka i književnih djela.

G O V O R	Govor na interakcija	Mogu voditi jednostavnu konverzaciju pod uvjetom da je sugovornik spreman sporije ponoviti ili preformulirati svoje rečenice, te da mi je spreman pomoći da izrazim ono što želim reći. Mogu postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja o dobro poznatim temama ili da bih zadovoljio svoje neposredne potrebe.	Mogu komunicirati u jednostavnim i uobičajenim situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostima. Mogu sudjelovati u vrlo kratkim društvenim razmjenama premda obično ne razumijem dovoljno da bih sam podržavao konverzaciju.	Mogu se nositi s većinom situacija koje se mogu pojaviti tijekom putovanja kroz područje na kojem se dotični jezik govori. Mogu se bez pripreme uključiti u konverzaciju na teme koje su mi poznate, koje su od osobnog interesa ili se odnose na svakodnevni život (npr. obitelj, hobi, posao, putovanja i tekuće događaje).	Mogu komunicirati dovoljno tečno i neusiljeno, što omogućuje normalnu interakciju s izvornim govornikom. Mogu aktivno sudjelovati u raspravama u okviru poznatih situacija obrazlažući i braneći svoje stavove.	Mogu se tečno i neusiljeno izražavati bez jako očitog traženja odgovarajućih riječi. Mogu fleksibilno i učinkovito koristiti jezik u društvenim i poslovnim situacijama. Mogu precizno izraziti svoje ideje i mišljenja, te se svojim doprinosom spretno uključiti u raspravu drugih govornika.	Mogu bez napora sudjelovati u bilo kakvom razgovoru ili raspravi uz dobro prepoznavanje i korištenje idiomatskih izraza i kolokvijalizama. Mogu se tečno izražavati i precizno prenositi i finije nijanse značenja. Ako ipak naiđem na problem, mogu se povući i preformuliranjem izričaja zaobići prepreku toliko spretno da to sugovornici jedva i primijete.
	Govor na produkcija	Mogu koristiti jednostavne fraze i rečenice da bih opisao gdje živim i osobe koje poznajem	Mogu koristiti niz fraza i rečenica da bih jednostavnim jezikom opisao svoju obitelj i druge ljudе, uvjete svog života, svoje školovanje te svoje sadašnje ili prethodno radno mjesto.	Mogu jednostavno povezivati rečenice kako bih opisao doživljaje i događaje, svoje snove, nade i težnje. Mogu ukratko obrazložiti i objasniti svoja stajališta i planove. Mogu ispričati priču ili prepričati sadržaj knjige ili filma, te opisati svoje reakcije.	Mogu jasno i podrobnno govoriti o mnogim temama vezanim za područje mog interesa. Mogu objasniti svoja stajališta o nekoj aktualnoj temi navodeći prednosti i nedostatke raznih pristupa.	Mogu iznijeti jasan, podroban opis složenih činjenica, povezujući tematske cjeline, razvijajući određene misli i zaokruživši izlaganje odgovarajućim zaključkom.	Mogu jasno i tečno iznositi činjenice ili argumente stilom koji odgovara kontekstu. Mogu učinkovito i logično strukturirati svoj prikaz na način koji slušatelju pomaže da uoči i zapamti glavne točke.

	Pisanje	Mogu napisati kratku, jednostavnu razglednicu, npr. poslati pozdrave s ljetovanja. Mogu ispuniti obrasce osobnim podacima, npr. unijeti svoje ime, državljanstvo i adresu u hotelski prijavni obrazac.	Mogu pisati kratke, jednostavne bilješke i poruke. Mogu napisati vrlo jednostavno osobno pismo, npr. komu na čemu zahvaliti.	Mogu napisati jednostavan vezani tekst na poznatu temu ili temu od osobnog interesa. Mogu napisati osobno pismo opisujući svoje doživljaje i dojmove.	Mogu napisati jasan, podroban tekst o velikom broju tema iz područja svog interesa. Mogu napisati esej ili izvještaj prenoseći informaciju ili navodeći razloge za ili protiv određenog stajališta. Mogu napisati pismo u kojem jasno izražavam značenje koje osobno pridajem određenim događajima i iskustvima.	Mogu se izraziti jasnim, dobro strukturiranim tekstom, te razvijati svoja stajališta. Mogu pisati o složenim temama u pismu, eseju ili izvještaju naglašavajući ono što smatram važnim. Mogu odabrati stil koji odgovara čitatelju kojem je to namijenjeno.	Mogu napisati jasan, tečan tekst adekvatnim stilom. Mogu pisati složena pisma, izvještaje ili članke u kojima je određena tema jasno i logično iznesena kako bi primatelj mogao uočiti i zapamtiti bitne točke. Mogu pisati sažetke i prikaze stručnih ili književnih djela.
P I S A N J E							

Nastavni plan i program (kurikul) učenja Hrvatskog jezika za strance kao opis ishoda učenja po stupnjevima

A1 - Pripremni stupanj

Slušanje

- Polaznik može razumjeti govor o temama koje se bave njim samim ili njegovom neposrednom osobnom i poslovnom okolinom, kad mu se govori vrlo polako i govor jasno artikulira, s duljim stankama kako bi mogao razabrati značenje.
- Može razumjeti pitanja i upute o tome kako obaviti određenu radnju ako su mu upućene polako i pažljivo, te može pratiti kratke, jednostavne upute o tome kako stići do određenog mjesto.
- Može razumjeti brojeve, cijene i kronološko vrijeme.

Čitanje

- Polaznik može iz novina izvući informacije o pojedinim osobama (ime, boravište, posao, dob i sl.).
- Može iz rasporeda javnih priredbi ili s plakata očitati podatke o nekom koncertu ili filmu, te odrediti gdje se održava i kada počinje.
- Može dovoljno dobro razumjeti tekst raznih upitnika (obrazac za dobivanje ulazne vize, prijavni obrazac u hotelu i sl.) da bi mogao unijeti najvažnije podatke o sebi (ime, prezime, datum rođenja, državljanstvo).
- Može razumjeti uobičajene riječi i fraze s javnih oznaka (npr. *stanica*, *parkiralište*, *zabranjeno parkiranje*, *zabranjeno pušenje*, *držite se lijeve strane*).
- Može razumjeti najvažnije naredbe računarskog programa poput *ISPIŠI*, *SPREMI*, *KOPIRAJ* i sl.
- Može razumjeti kratke, jednostavne poruke na razglednicama, npr. pozdrave s godišnjeg odmora.
- Može, u svakodnevnim situacijama, razumjeti kratke poruke koje su mu napisali prijatelji ili kolege, npr. *vraćam se u 4.*

Govorna interakcija

- Polaznik može nekoga predstaviti i koristiti se osnovnim izrazima pozdravljanja pri susretu i na odlasku.

- Može postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja, te razmjenjivati jednostavne izjave iz područja svojih neposrednih potreba ili na vrlo poznate teme.
- Može se jasno, ali jednostavno izražavati, no ovisi o spremnosti sugovornika da njegove riječi sporije ponovi ili da preformulira što je rekao kako bi mu pomogao izraziti ono što želi.
- Može obaviti jednostavne kupovine kad govor može dopuniti pokazivanjem ili drugim pokretima.
- Može se služiti brojevima, količinama, cijenama i satima.
- Može od nekoga nešto tražiti i nekomu nešto dati.
- Može ljudima postavljati pitanja o tome gdje žive, o osobama koje poznaju, stvarima koje posjeduju itd., te odgovarati na slična pitanja ukoliko su polako i jasno izgovorena.
- Može koristiti vremenske izraze kao što su *sljedeći tjedan, prošli petak, u studenom, u tri sata*.

Govorna produkcija

- Polaznik može dati osobne informacije (adresa, telefonski broj, državljanstvo, dob, obitelj i hobiji).
- Može opisati gdje živi.

Strategije

- Polaznik može reći kad nešto ne razumije.
- Može jednostavno zamoliti sugovornika da ponovi ono što je rekao.

Pisanje

- Polaznik može ispuniti upitnik osobnim podacima (posao, dob, adresa, hobiji).
- Može napisati čestitku, npr. rođendansku čestitku.
- Može napisati jednostavnu razglednicu (naprimjer, pozdrave s godišnjeg odmora).
- Može napisati kratku poruku kako bi nekoga obavijestio gdje se nalazi ili gdje se trebaju naći.
- Može napisati jednostavne rečenice o sebi, npr. o tome gdje živi i čime se bavi.

Funkcije

Jezični obrasci kojima se:

- traže, daju i provjeravaju informacije te primaju i ostavljaju poruke o osobama i

njihovim poslovnim funkcijama, predmetima, aktivnostima i događajima

- izražavaju želje i osjećaji, perceptivne sposobnosti i vještine vršenja određenih radnji, obveze, ponude i dopuštenja, odnosi posjedovanja, količine i kakvoće
- izražavaju odluke, prijedlozi, prigovori, sudovi o vremenskim i uzročno-posljedičnim odnosima, o učestalosti događanja određene radnje te daju upute i zapovijedi
- postiže sociokulturalna prilagodba: pozdravlja prema situaciji, predstavlja, izriču zamolbe, isprike i zahvale, prepoznaju i koriste temeljni znakovi neverbalne komunikacije u privatnom i formalnom okruženju te sudjeluje u uobičajenim društvenim situacijama
- podržava komunikaciju
- jednostavno strukturira govorni i pisani iskaz.

Gramatičke strukture

- abeceda
- brojevi do biljun
- lične zamjenice, naglašene i nenaglašene (u svim padežima)
- prezent glagola *biti*, jd i mn
- imenice (sva tri roda)
- pokazne zamjenice (iznimke u mn)
- padeži
- prezent glagola *zvati se*
- posvojne zamjenice
- muški rod imenica (duga mn)
- sibilarizacija
- nepostojani *a*
- opisni pridjevi
- posvojni pridjevi za živo i neživo
- prezent glagola *imati* i *nemati*
- prezent glagola na *-ati*, *-irati*
- prezent modalnih glagola (*morati*, *smjeti*, *trebatи*, *htjeti*, *moći*)
- prezent glagola *ići*, prijedlozi *u* i *na* s akuzativom, prijedlozi *po* i *za* s akuzativom
- prezent glagola *jesti* i *piti*
- prezent glagola na *-iti* i *-jeti*
- prezent glagola na *-ovati*, *-evati*, *-ivati*

- perfekt glagola *biti*, glagola na *-ati*, *-iti*, *-jeti*, perfekt glagola *ići*, *reći*, *moći*
- futur prvi
- uporaba izravnog i neizravnog objekta
- prezent glagola *slati* i *pisati*
- glagoli s dativnom rekcijom
- futur povratnih glagola
- perfekt povratnih glagola
- prezent povratnih glagola
- deklinacija imenice *posao*
- glagol *boljeti*
- imenice i-deklinacije
- *pluralia tantum*
- sklonidba apstraktnih imenica na *-ost*
- imperativ glagola na *-iti*, *-ati*
- infinitiv glagola na *-ći*

Teme i vokabular**Broj nastavnih****sati**

• Upoznajmo Hrvatsku i hrvatski jezik	4
• Dobro došli! Upoznavanje	6
• Ljudi i zanimanja.....	6
• Obitelj, prijatelji i poznanici	6
• Karakteristike stvari i ljudi	6
• Informacije o Hrvatskoj i Hrvatima	4
• Učionica i predmeti u učionici	4
• Znam, hoću, mogu.....	4
• Hajdemo! Mjesta za odmor zimi i ljeti	6
• Dobar tek!.....	5
• Odijelo (ne) čini čovjeka	7
• Gdje živimo?	9
• Gdje ste bili?	6
• Planiramo putovanja.....	4
• Male stvari koje život znače	4
• Školovanje, posao, svakodnevica	6
• Putujemo zajedno	6
• Zajedno u Hrvatskoj	6
• Brojimo novac, sate, dane, godine	7
• Zdravlje i sport	4
• Volim te!	4
• Ovo nije <i>zbogom!</i>	6
• Pisanje razglednica, ispunjavanje obrazaca osobnim podacima.....	4
 TESTOVI PROVJERE NAPREDOVANJA (2 po modulu - 4 x 2 sata)	8
PISMENI I USMENI ISPIT NA KRAJU 1. MODULA	4
PISMENI I USMENI ISPIT ZA POLAGANJE STUPNJA A1	4
<hr/>	
Ukupno:	140

A2 - Temeljni stupanj

Slušanje

- Polaznik može razumjeti ono što se jasno, polako i njemu izravno govori u jednostavnom, svakodnevnom razgovoru; razumjet će ukoliko je sugovornik spremna da se potruđi.
- Općenito može shvatiti teme razgovora u društvu ako ljudi govore polako i jasno.
- Može razumjeti fraze, riječi i izraze koji se odnose na područja od neposrednog interesa (npr. osnovni osobni i obiteljski podaci, kupovanje, područje u kojem boravi, zaposlenje).
- Može izvući osnovnu informaciju iz jasnih, jednostavnih poruka i najava.
- Može razumjeti bitnu informaciju iz kratkih snimljenih poruka predvidivog, svakodnevnog sadržaja ako su izrečene polako i jasno.
- Može shvatiti glavnu misao televizijskih vijesti o događajima, nesrećama itd. kad je komentar potkrijepljen vizualnim prikazom.

Čitanje

- Polaznik može izvući bitne informacije iz pregleda vijesti ili jednostavnih novinskih članaka u kojima brojevi i imena imaju važnu ulogu i koji su jasno strukturirani i popraćeni ilustracijama.
- Može razumjeti jednostavno osobno pismo u kojem mu pošiljatelj kazuje ili ga pita nešto iz svakodnevnog života.
- Može razumjeti jednostavne pisane poruke prijatelja ili kolega, npr. poruku o tome kad se trebaju naći za partiju nogometa ili molbu da ranije dođe na posao.
- Može u prospektima pronaći bitne informacije o slobodnim aktivnostima, izložbama i sl.
- Može preletjeti male oglase u novinama, pronaći naslov ili stupac koji ga zanima, te izvući najvažnije informacije (cijena i veličina stana, automobila, računala).
- Može razumjeti jednostavne upute za rukovanje određenim uređajem (npr. automatom za kupnju karata).
- Može razumjeti povratne poruke ili jednostavna upozorenja u računarskim programima.
- Može razumjeti jednostavne priče o svakodnevnim stvarima ili poznatim temama ako je tekst pisan jednostavnim jezikom.

Govorna interakcija

- Polaznik može obaviti jednostavne transakcije u dućanima, poštama ili bankama.
- Može se koristiti javnim prijevozom: autobusima, vlakovima i taksijima, može zatražiti

osnovne informacije i kupiti karte.

- Može zatražiti i razumjeti jednostavne informacije o putovanju.
- Može naručiti nešto za jelo ili piće.
- Može obaviti jednostavne kupovine navodeći što želi i pitajući za cijenu.
- Može tražiti i davati informacije uz pomoć karte ili plana.
- Može ljude pitati kako su i reagirati na novosti.
- Može pozivati i odgovoriti na pozive.
- Može se ispričati i prihvati ispriku.
- Može reći što voli i što ne voli.
- Može s drugima raspravljati o tome što da rade, kamo da idu, te dogovoriti sastanak.
- Može drugima postavljati pitanja o tome čime se bave na poslu i u slobodno vrijeme te odgovarati na slična pitanja o sebi.

Govorna produkcija

- Polaznik može opisati sebe, svoju obitelj i druge ljude.
- Može opisati gdje živi.
- Može kratko i jednostavno opisati razne događaje.
- Može opisati tijek svog školovanja, svoje sadašnje ili prethodno radno mjesto.
- Može jednostavno opisati svoje hobije i interes.
- Može opisati prošla iskustva i osobne doživljaje (npr. prošli vikend, svoje posljednje praznike).

Strategije

- Polaznik može zamoliti za nečiju pozornost.
- Može pokazati da prati što se govori.
- Može vrlo jednostavno zamoliti nekoga da ponovi što je rekao.

Jezična sposobnost

- Polaznik se može izražavati pomoću naučenih fraza i pojedinačnih izraza.
- Može povezati grupe riječi jednostavnim veznicima poput *i*, *ali* i *jer*.
- Može ispravno koristiti neke jednostavne strukture.
- Služi se rječnikom koji je dovoljan za snalaženje u jednostavnim, svakodnevnim situacijama.

Pisanje

- Polaznik može pisati kratke, jednostavne bilješke i poruke.
- Može jednostavnim rečenicama opisati neki događaj i izvijestiti o tome što se, kada i gdje dogodilo (npr. neka zabava ili nesreća).
- Može jednostavnim izrazima i rečenicama pisati o raznim vidovima svoga svakodnevnog života (ljudima, mjestima, poslu, školi, obitelji, hobijima).
- Može u obrazac unijeti podatke o svom školovanju, poslu, područjima interesa i posebnim sposobnostima.
- Može se ukratko predstaviti pismom koristeći jednostavne izraze i rečenice (obitelj, škola, posao, hobiji).
- Može napisati kratko pismo koristeći jednostavne oblike pozdravljanja, obraćanja nekome, izražavanja molbe ili zahvale.
- Može pisati jednostavne rečenice povezujući ih riječima poput *i, ali, jer*.
- Može koristiti najvažnije vezne izraze za označavanje kronološkog reda događaja (njaprije, zatim, potom, kasnije)

Funkcije

Čine ih jezični obrasci kojima se:

- traže, daju i provjeravaju informacije te primaju i ostavljaju poruke o osobama i njihovim poslovnim funkcijama, predmetima, aktivnostima i događajima
- izražavaju želje i osjećaji, perceptivne sposobnosti i vještine obavljanja određenih radnji, obveze, ponude i dopuštenja, odnosi posjedovanja, količine i kakvoće
- izražavaju odluke, prijedlozi, prigovori i sudovi o vremenskim i uzročno-posljedičnim odnosima, o učestalosti događanja određene radnje, iznose planovi i namjere, daju upute, zapovijedi, savjeti i sugestije, te traže i daju obavijesti o kretanju i snalaženju u prostoru
- postiže sociokulturalna prilagodba: poštuju društveni običaji pri posjetima, obrocima, prihvaćanju i odbijaju prijedloga
- pozdravlja prema situaciji, predstavlja, izriču zamolbe, isprike i zahvale; prepoznaju i koriste temeljni znakovi neverbalne komunikacije u privatnome i formalnom okruženju; razlikuje formalni od neformalnoga jezičnoga konteksta i kultura jezika u području tradicije, nacionalnoga identiteta, politike i religije te sudjeluje u uobičajenim društvenim situacijama
- podržava komunikaciju i koriste nadomjesne strategije radi boljeg razumijevanja
- jednostavno strukturira govorni i pisani iskaz.

Gramatičke strukture

- posvojni pridjevi
- odnosni pridjevi na *-ski*, *-ški*, *-čki*, *-ćki*
- akuzativ pridjeva, pokaznih i posvojnih zamjenica, akuzativ povratno-posvojne zamjenice
- akuzativ ličnih zamjenica i pravila za mjesto ličnih zamjenica u rečenici (naglašeni i nenaglašeni oblici)
- redoslijed enklitika
- prezentska vrsta: *-(n)uti* > *-(n)em*
- prezent glagola *doći*
- lokativ pridjeva, pokaznih i posvojnih zamjenica
- lokativ povratno-posvojne zamjenice
- glagolski vid – svršeni i nesvršeni glagoli
- kondicional I. – s ličnom zamjenicom, bez zamjenice, niječni oblik, upitni oblik; značenja kondicionala (želja, mogućnost, uvjet, nemogući uvjet)
- dativ pridjeva, pokaznih i posvojnih zamjenica, dativ povratno-posvojne zamjenice
- impersonalne rečenice
- prezentska vrsta *-ati* > *-jem*
- komparativ pridjeva na *-iji*, *-ji*, *-ši*; nepravilni komparativ; tvorba superlativa; deklinacija komparativa i superlativa pridjeva
- komparativ i superlativ priloga
- futur drugi; zavisne rečenice s veznicima *kad*, *ako* i *dok*
- instrumental pridjeva, pokaznih i posvojnih zamjenica, povratno-posvojne zamjenice
- prezent glagola tipa *čuti*
- genitiv pridjeva, pokaznih i posvojnih zamjenica, povratno-posvojne zamjenice
- vremenski genitiv, genitiv pripadnosti, objasnidbeni genitiv
- imenice s proširkom *-(e)n-* i *-(e)t-*
- prezent glagola tipa *peći*
- prezentska vrsta *-sti* > *-dem*
- sklonidba stranih imenica na *-y*, *-i*, *-u*, *-o* i *-e*
- sklonidba stranih imenica na *-io*
- prezentske vrste *-vati* > *-jem*
- sklonidba imenice *dio*

Teme i vokabular	Broj nastavnih sati
• Zemlje i jezici.....	14
• Kad će taj vikend?	12
• Kvaliteta života	12
• Planovi, želje, mogućnosti	12
• Transport i komunikacija	12
• Odnosi, izgled, budućnost.....	12
• Tko radi, ne boji se gladi	12
• Sjećanja	12
• Ime je znak	12
• Hrvati u svijetu, svijet u Hrvatskoj	14
TESTOVI PROVJERE NAPREDOVANJA (2 po modulu - 4 x 2 sata)	8
PISMENI I USMENI ISPIT NA KRAJU 1. MODULA	4
PISMENI I USMENI ISPIT ZA POLAGANJE STUPNJA A2	4
Ukupno:	140

B1 - Prelazni stupanj

Slušanje

- Polaznik može pratiti jasno artikuliran govor upućen njemu osobno u okviru svakodnevne konverzacije, iako ponekad mora tražiti da mu se ponove određene riječi i izrazi.
- Općenito može pratiti glavne misli tijekom šire rasprave u društvu ukoliko je govor jasno artikuliran i na standardnom jeziku.
- Može slušati kratku priču i stvarati prepostavke o tome što slijedi.
- Može razumjeti osnovni sadržaj vijesti na radiju i jednostavniji snimljeni materijal o temama od osobnog interesa ako se iznose relativno polako i jasno.
- Može shvatiti osnovni sadržaj TV programa na poznate teme ako se iznose relativno polako i jasno.
- Može razumjeti jednostavne tehničke informacije, poput uputa za rukovanje uređajima za svakodnevnu uporabu.

Čitanje

- Polaznik može razumjeti osnovni sadržaj kratkih novinskih članaka o aktualnim ili poznatim temama.
- Može čitati kolumnе i intervjue u novinama i časopisima u kojima netko zauzima stav o nekoj aktualnoj temi ili događaju, te razumjeti opće značenje teksta.
- Može iz konteksta naslutiti značenje pojedinačnih nepoznatih riječi i tako izvesti značenje pojedinih izraza ako je tema poznata.
- Može preletjeti kratke tekstove (npr. pregled vijesti), te izvući relevantne činjenice i informacije (npr. tko je što učinio i gdje).
- Može razumjeti najvažnije informacije u kratkim, uobičajenim informativnim brošurama.
- Može razumjeti jednostavne poruke i standardna pisma (npr. dopise određenih poduzeća, klubova ili državne uprave).
- U privatnim pismima može dovoljno dobro razumjeti one dijelove koji se odnose na događaje, osjećaje i želje da bi se mogao redovito s nekim dopisivati.
- Može razumjeti radnju jasno strukturirane priče i odrediti najvažnije epizode i događaje, te što je u njima značajno.

Govorna interakcija

- Polaznik može započeti, održavati i zaključiti jednostavnu osobnu konverzaciju na poznate

teme ili teme od osobnog interesa.

- Može podržavati konverzaciju ili raspravu, ali ga je ponekad možda teže razumjeti kad pokušava reći točno ono što želi.
- Može se snaći u većini situacija u kojima se može naći prilikom dogovaranja putovanja preko neke agencije ili na samom putovanju.
- Može zatražiti i shvatiti podrobne upute.
- Može izraziti i prikladno odgovoriti na osjećaje poput čuđenja, sreće, tuge, zanimanja i ravnodušnosti.
- Može izraziti ili zatražiti osobna mišljenja i stavove u neformalnoj raspravi s prijateljima.
- Može se pristojno složiti ili ne složiti s nečim.

Govorna produkcija

- Polaznik može ispričati priču.
- Može detaljno opisati svoja iskustva navodeći osjećaje i reakcije.
- Može opisati svoje snove, nade i težnje.
- Može objasniti i obrazložiti svoje planove, namjere i postupke.
- Može prepričati radnju neke knjige ili filma i opisati svoje reakcije.
- Može jednostavno usmeno parafrazirati kratke pisane cjeline koristeći se formulacijama i redoslijedom korištenim u tekstu.

Strategije

- Polaznik može ponoviti dio nečijeg iskaza kako bi potvrdio da se s nekim razumije.
- Može zamoliti nekoga da objasni ili dopuni ono što je upravo rekao.
- Kad se ne može sjetiti neke riječi, može se poslužiti nekom drugom jednostavnom riječju slična značenja, te zamoliti da ga se *ispravi*.

Jezična sposobnost

- Polaznik može s razumijevanjem podržavati konverzaciju, ali mora zastajkivati da bi planirao i ispravlja ono što govori - posebno kad duže slobodno govori.
- Može prenijeti jednostavnu informaciju od neposredne važnosti, te jasno naznačiti ono što misli da je značajno.
- Raspolaže dovoljnim rječnikom da se može izraziti, uz povremeno opisivanje značenja, o većini tema koje se odnose na njegov svakodnevni život, kao što su npr. obitelj, hobiji i interesi, posao, putovanja i aktualni događaji.

- Može se izražavati s prihvatljivom točnošću u poznatim, predvidljivim situacijama.

Pisanje

- Polaznik može pisati jednostavne vezane tekstove na cijeli niz tema u okviru svojih interesa, te može izraziti osobna mišljenja i stavove.
- Može pisati jednostavne tekstove o iskustvima ili događajima, npr. o putovanju, za školske ili klupske novine.
- Može pisati osobna pisma priateljima ili znancima pitajući ih za novosti ili ih obaveštavajući o novostima te prepričavajući događaje.
- Može u osobnom pismu prepričati radnju filma ili knjige, te iznijeti svoje utiske o koncertu.
- U pismu može izraziti osjećaje poput tuge, radosti, zainteresiranosti, žaljenja i sućuti.
- Može pismeno odgovoriti na oglase i tražiti potpuniju ili podrobnu informaciju o nekom proizvodu (npr. o automobilu ili o obrazovnom tečaju).
- Može prenijeti – faksom, elektroničkom poštom ili okružnicom – kratke, činjenične informacije priateljima ili kolegama ili ih na isti način tražiti.
- Može napisati svoj životopis u sažetom obliku.

Funkcije

Čine ih jezični obrasci kojima se:

- imenuju, opisuju, lociraju i uspoređuju osobe, životinje, biljke i predmeti u jednini i množini te aktivnosti i događaji
- izražavaju želje i osjećaji, perceptivne sposobnosti i vještine obavljanja određenih radnji, namjere, obveze, ponude i dopuštenja, odnosi posjedovanja, količine i kakvoće
- izriču sudovi o vremenskim i uzročno-posljedičnim odnosima, o učestalosti, kronologiji i kontinuitetu događanja određene radnje, iznose sudovi o tekućim događanjima, o planovima i namjerama, ugavaraju sastanci, daju upute, savjeti, zapovijedi i sugestije te traže i daju obavijesti o kretanju i snalaženju u prostoru i vremenu
- postiže sociokulturalna prilagodba: prepoznavaju kulturološke razlike i poštuju društveni običaji na putovanjima, prilikom posjeta, obroka, prihvaćanja i odbijanja prijedloga, iskazivanja stajališta i davanja mišljenja i savjeta, izražavanja slaganja i neslaganja; pozdravlja prema situaciji, predstavlja, izriče zamolbe, isprike i zahvale, prepoznavaju i koriste znakovi neverbalne komunikacije u obitelji i u širemu društvenome i poslovnom okruženju, razlikuje formalni od neformalnoga jezičnoga konteksta; razlikuje kulturu jezika u području tradicije, nacionalnoga identiteta, politike i religije

- podržava komunikacija i postiže jasnoća iskaza uporabom nadomjesnih strategija
- strukturira govorni i pisani iskaz.

Gramatičke strukture

- glagoli u kontekstu: *pisati, napisati, opisati, zapisati, ispisati, ispisati se, dopisati, potpisati se, upisati se, prepisati*
- vidski parovi: *pisati – napisati, opisivati – opisati, zapisivati – zapisati, potpisivati se – potpisati, prepisivati – prepisati*
- nositelj stanja u dativu
- glagoli u kontekstu: *gledati, pogledati, pregledati, razgledati, ugledati, nadgledati*
- vidski parovi: *gledati – pogledati, pregledavati – pregledati, razgledavati – razgledati*
- instrumental imenica ženskog roda koje završavaju na konsonant
- glagoli u kontekstu: *misliti, pomisliti, izmisliti, razmisliti, umisliti, umisliti se, zamisliti, zamisliti se*
- vidski parovi: *izmišljati – izmisliti, umišljati – umisliti, razmišljati – razmisliti*
- glagoli u kontekstu: *raditi, uraditi/napraviti, zaraditi, naraditi se, odraditi, razraditi, preraditi*
- vidski parovi: *raditi – uraditi/napraviti, zarađivati – zaraditi, odrađivati – odraditi, preradivati – preraditi*
- zbirne imenice
- glagoli u kontekstu: *zvati, zvati se, nazvati, pozvati, odazvati se, izazvati*
- vidski parovi: *nazivati – nazvati, pozivati – pozvati, odazivati se – odazvati se, izazivati – izazvati*
- prezent glagola *-ati > -anem*
- prezent glagola *uzeti i početi*
- glagoli u kontekstu: *stati, postati, ostati, pristati, prestati, nastati, ustati*
- vidski parovi: *stajati – stati, postajati – postati, ostajati – ostati, prestajati – prestati, ustajati – ustati*
- glagoli u kontekstu: *držati, izdržati, zadržati, održati, podržati, pridržati*
- vidski parovi: *zadržavati – zadržati, održavati – održati, podržavati – podržati, pridržavati – pridržati*
- prezent glagola na *-sti > -dnem, -sti > -tnem, -sti > -zem; -ći > -gnem; -ijeti > -esem*
- glagoli u kontekstu: *igrati (se), zaigrati (se), odigrati, razigrati se, poigrati se, izigrati*
- vidski parovi: *zaigravati (se) – zaigrati (se), poigravati se – poigrati se, izigravati – izigrati*

- imenice *dob* (žr) i *doba* (sr)
- glagolski prilog sadašnji
- glagoli u kontekstu: *živjeti*, *doživjeti*, *preživjeti*, *nadživjeti*, *uživjeti se*, *oživjeti*
- vidski parovi: *doživljavati* – *doživjeti*, *preživljavati* – *preživjeti*, *oživljavati* – *oživjeti*
- glagoli u kontekstu: *govoriti*, *reći/kazati*, *razgovarati*, *izgovarati*, *dogovarati se*, *pregovarati*, *nagovarati*, *ogovarati*
- vidski parovi: *govoriti* – *reći/kazati*, *dogovarati se* – *dogovoriti se*, *izgovarati* – *izgovoriti*, *nagovarati* – *nagovoriti*
- glagolski pridjev trpni
- glagolske imenice
- glagoli u kontekstu: *pustiti*, *dopustiti*, *otpustiti*, *ispustiti*, *popustiti*, *propustiti*, *prepustiti*, *napustiti*
- vidski parovi: *puštati* – *pustiti*, *dopuštati* – *dopustiti*, *otpuštati* – *otpustiti*, *ispuštati* – *ispustiti*, *popuštati* – *popustiti*, *propuštati* – *propustiti*, *prepuštati* – *prepustiti*, *napuštati* – *napustiti*
- besubjektne rečenice
- pogodbene rečenice s veznicima *da* i *kad*
- glagoli u kontekstu: *staviti*, *dostaviti*, *predstaviti*, *nastaviti*, *ostaviti*, *sastaviti*, *postaviti*
- vidski parovi: *stavlјati* – *staviti*, *dostavlјati* – *dostaviti*, *predstavlјati* – *predstaviti*, *nastavlјati* – *nastaviti*, *ostavlјati* – *ostaviti*, *sastavlјati* – *sastaviti*, *postavlјati* – *postaviti*

Teme i vokabular	Broj nastavnih sati
• Hrvatski kao strani jezik	10
• Baščanska ploča	2
• Prva hrvatska tiskana knjiga: Misal po zakonu rimskog dvora	2
• Svakodnevna kultura: Hrvati i strani jezici	4
• Suvremeni svijet, standard, ovisnosti	20
• Svakodnevna kultura: život u Hrvatskoj u suvremeno doba; problemi, nedostaci i prednosti	10
• Znanost, otkrića, izumi	10
• Hrvatski izumitelji i njihovi izumi	10
• Umjetnost	10
• Poznati hrvatski umjetnici	8
• Eko-Hrvatska	20
• Želite li promijeniti svijet?	20
• Ono smo što jedemo	20
• Popularni hrvatski proizvodi	4
• Sport, mediji, čitanje	16
• Hrvatski sportaši i sportašice	4
• Obitelj, životna razdoblja, generacijske razlike	16
• Slavne Hrvatice u prošlosti	4
• Ravnopravni ili ne?	16
• Hrvatske političarke	2
• Starohrvatska mitologija	2
• Vrijednosti, sposobnosti, interesi	10
• Poželjna zanimanja; hrvatsko tržište rada	8
• Smijeh je lijek	10
• Hrvatski humor – karikaturisti, hrvatske komedije, vicevi o Bobiju i Rudiju.....	10
TESTOVI PROVJERE NAPREDOVANJA (2 po modulu - 4 x 4 sata)	16
PISMENI I USMENI ISPIT NA KRAJU 1. i 2. MODULA (2 x 4 sata)	8
PISMENI I USMENI ISPIT ZA POLAGANJE STUPNJA B1	8

Ukupno:	280

B2 - Samostalni stupanj

Slušanje

- Polaznik može potpuno razumjeti što mu se govori standardnim govornim jezikom, čak i u bučnom okolišu.
- Može pratiti predavanje ili izlaganje iz njemu poznatog područja uz uvjet da poznaje predmet, te da je način izlaganja jasan i jednostavno strukturiran.
- Može razumjeti većinu dokumentarnih emisija na radiju ako su iznesene standardnim jezikom, te mogu raspozнати govornikovo raspoloženje, ton govora i sl.
- Može razumjeti dokumentarni program na TV, intervjuje uživo, voditeljske gorone emisije, dramske emisije i većinu filmova ukoliko koriste standardni govor.
- Može razumjeti glavne misli tematski i lingvistički zahtjevnog govora o konkretnim i apstraktним temama ako je iznesen standardnim jezikom uključujući i tehničke rasprave iz svog specijalističkog područja.
- Može, da bi razumio, koristiti niz strategija - npr. slušati tako da može odrediti bitne točke, te provjeravati razumijevanje pomoću kontekstualnih odrednica.

Čitanje

- Polaznik može brzo odrediti sadržaj i važnost neke vijesti, članka i izvještaja o temama iz područja svog interesa ili posla kojim se bavi, te odlučiti zavređuju li pozornije čitanje.
- Može čitati i razumjeti članke i izvještaje o tekućim problemima u kojima pisci izražavaju određene stavove i gledišta.
- Može potpuno razumjeti tekstove iz područja svog interesa ili iz područja svoje znanstvene ili stručne specijalizacije.
- Može razumjeti specijalističke članke i izvan područja vlastitog interesa ako se povremeno može poslužiti rječnikom.
- Može čitati osvrte koji se bave sadržajem i procjenom umjetničkih djela (filmovi, kazalište, knjige, koncerti) i sažeti glavne misli.
- Može čitati pisma na teme iz vlastite znanstvene ili stručne specijalnosti ili interesa, te shvatiti njihove najvažnije misli.
- Može brzo prelistati priručnik (npr. nekog računarskog programa), te u njemu pronaći i razumjeti odgovarajuća objašnjenja za rješavanje određenog problema.
- Može u priči ili dramskom tekstu shvatiti motive zbog kojih likovi postupaju na određeni način, te posljedice tih postupaka u dalnjem razvoju radnje.

Govorna interakcija

- Polaznik može prirodno započeti, podržavati i zaključiti razgovor, te u takvoj razmjeni uspješno uzimati i prepuštati riječ.
- Može razmjenjivati značajnu količinu podrobnih činjeničnih informacija u okviru područja svog interesa.
- Može izraziti razne stupnjeve emocija, te jasno pokazati što je njemu osobito značajno u pojedinom događaju ili doživljaju.
- Može se aktivno upustiti u duži razgovor o većini općih tema.
- Može obrazložiti i braniti svoje stavove u raspravi uz relevantna objašnjenja, argumente i komentare.
- Može pridonijeti raspravi o poznatim temama pokazujući da razumije sugovornika, pozivajući druge da nešto kažu i sl.
- Može, uz pripremu, voditi intervju provjeravajući je li dobro protumačio dobivenu informaciju, te nadograđujući na zanimljive odgovore.

Govorna produkcija

- Polaznik može jasno i potanko govoriti o velikom rasponu tema iz područja vlastitog interesa.
- Može razumjeti i usmeno sažeti kratke izvatke objavljenih vijesti, nekog intervjeta ili dokumentarne emisije koji uključuju stavove, argumente i raspravu.
- Može razumjeti i usmeno sažeti zaplet i tijek događaja dijela filma ili kazališne predstave.
- Može povezati niz argumenata u logični misaoni slijed.
- Može iznijeti svoje mišljenje o nekom aktualnom problemu navodeći prednosti i nedostatke mogućih rješenja.
- Može iznositi pretpostavke o određenim uzrocima i posljedicama, te raspravljati o hipotetskim situacijama.

Strategije

- Polaznik se može služiti uobičajenim frazama poput "To je teško pitanje" kako bi dobio na vremenu dok formulira što želi reći a da druga osoba ne preuzme riječ.
- Može napraviti popis svojih "najmilijih" pogrešaka i svjesno pratiti svoj govor kako bi ih ispravio.
- Može uglavnom ispraviti svoje omaške ili pogreške kad ih uoči ili ako su uzrok nesporazumu.

Jezična sposobnost

- Polaznik može relativno dugo govoriti prilično ujednačenim tempom i, premda može zastajkivati tražeći pravu riječ, ne primjećuju se duže stanke.
- Može pouzdano prenijeti detaljnu informaciju.
- Raspolaže dovoljnim rječnikom da se može izraziti o temama vezanim za područje svog interesa i o većini općih tema.
- Može komunicirati s prihvatljivom točnošću i može ispraviti svoje pogreške ako su uzrok nesporazumu.

Pisanje

- Polaznik može napisati jasan i podroban tekst (sastavak, izvještaj ili tekst prezentacije) na različite teme vezane za područje svoga interesa.
- Može pisati sažetke članaka na teme od općeg interesa.
- Može sažeti informacije iz raznih izvora i medija.
- Može iznijeti svoje mišljenje o nekoj temi u sastavku ili u "pismu uredništvu" navodeći razloge za i protiv određenog stajališta.
- Može sustavno razviti neku temu, u sastavku ili izvještaju, naglašavajući bitne argumente i navodeći pojedinosti koje podržavaju njegove stavove.
- Može tečno i podrobno pisati o događajima, te o stvarnim ili zamišljenim doživljajima.
- Može napisati kratak osvrt na film ili knjigu.
- Može, u osobnom pismu, izraziti različite osjećaje i stavove, te može ispričati posljednje novosti tako da bude jasno što osobno smatra važnim u nekom događaju.

Funkcije

Čine ih jezični obrasci kojima se:

- identificira i opisuje realni svijet i postavljaju pitanja
- izražavaju stavovi i postavljaju pitanja u vezi s njima
- planira i dogovara o tijeku radnje i daju upute
- postiže društvena interakcija
- strukturira iskaz
- podržava komunikaciju.

Gramatičke strukture

- neke posebnosti imenica *a*-vrste
- neke posebnosti imenica *e*-vrste
- neke posebnosti imenice *i*-vrste
- predikatni nominativ i instrumental
- gramatičke posebnosti imenica koje znače dijelove tijela
- slaganje imenica koje završavaju na *-a* s atributom i predikatom (tip *tata*, tip *varalica* i tip *braća*)
- sročnost broja, imenice, pridjeva i glagola
- brojevne imenice
- količinski prilozi za približnu količinu
- *se*-pasiv
- glagolske imenice; dopune glagolskim imenicama
- iterativni kondicional
- tvorba riječi: vršitelj i vršiteljica radnje, nositelj i nositeljica osobine, umanjenice, uvećanice
- futur drugi i svršeni prezent
- nezavisno složene rečenice: sastavne, suprotne, rastavne, isključne i zaključne (značenja, upotreba veznika, položaj enklitika nakon veznika)
- nijekanje u izjavnim, upitnim i uskličnim rečenicama; položaj niječne čestice; slavenski genitiv
- upravni i neupravni govor; redoslijed enklitika u upravnom i neupravnom govoru

Teme i vokabular	Broj nastavnih sati
• Pismenost, informacije, društvo znanja	10
• Dani hrvatskog jezika	6
• Stvarni i virtualni svijet	8
• Informatička pismenost i Hrvati	8
• Ljudska prava, borba za prava, globalizacija	8
• Nacionalne manjine u Hrvatskoj	4
• Tko čita, (ne) skita	8
• Zdrav kao dren	8
• Prijateljstvo, veze, odnosi, obitelj	8
• Promjene u strukturi hrvatske obitelji	6
• Sve za obrazovanje, obrazovanje za sve	8
• Obrazovanje u Republici Hrvatskoj	6
• Novac (p)okreće svijet	6
• Kupujmo, kupujmo	8
• Kao u filmu	6
• Hrvatski filmovi	4
• Klima, elementarne nepogode, okoliš, otpad	6
• Tipični hrvatski proizvodi	2
• Hej, haj, uživaj!	4
 TESTOVI PROVJERE NAPREDOVANJA (2 po modulu - 4 x 2 sata)	8
PISMENI I USMENI ISPIT NA KRAJU 1. MODULA	4
PISMENI I USMENI ISPIT ZA POLAGANJE STUPNJA B2	4
<hr/>	
Ukupno:	140

C1 - Napredni stupanj

Slušanje

- Polaznik može pratiti duži razgovor čak i kad nije jasno strukturiran i kad veze nisu jasno iznesene već se podrazumijevaju.
- Može razumjeti velik broj idiomatskih izraza i kolokvijalizama, te prepoznati promjene stila i registra.
- Može izvući određenu informaciju čak i iz nekvalitetnih i nejasnih javnih najava, npr. na kolodvoru, sportskom terenu i sl.
- Može razumjeti složene tehničke podatke poput uputa za rukovanje ili podrobnih opisa poznatih proizvoda i usluga.
- Može razumjeti predavanja, izlaganja i izvještaje iz područja svog stručnog ili znanstvenog interesa čak i kad su tematski i lingvistički zahtjevni.
- Može, bez prevelikih poteškoća, razumjeti filmove u kojima se u velikoj mjeri koriste idiomatski izrazi ili žargon.

Čitanje

- Polaznik može razumjeti prilično duge zahtjevne tekstove i usmeno ih sažeti.
- Može čitati složene izvještaje, analize i komentare u kojima se iznose mišljenja, stavovi i međuodnosi.
- Može izvući informacije, ideje i mišljenja iz visokospecijaliziranih tekstova iz područja vlastite struke, npr. izvješća o istraživanjima.
- Može razumjeti duge, složene upute, naprimjer za korištenje neke nove naprave, čak i kad nisu u vezi s njegovim poslom ili područjem interesa, uz uvjet da ima dovoljno vremena više ih puta pročitati.
- Može bez poteškoća čitati suvremena književna djela.
- Može se u književnom djelu odmaknuti od konkretnog zapleta i shvatiti implicitna značenja, ideje i odnose.
- Može prepoznati društvenu, političku ili povijesnu pozadinu književnog djela.
- Može razumjeti sve vrste pisama i dopisa uz povremeno korištenje rječnika.

Govorna interakcija

- Polaznik može aktivno sudjelovati u živim raspravama izvornih govornika.
- Može govoriti tečno, ispravno i učinkovito o mnogobrojnim općim, stručnim ili

znanstvenim temama.

- Može se učinkovito i prilagodljivo služiti jezikom u društvenim situacijama, pri čemu se služi osjećajima, aluzijama i humorom.
- Može izraziti svoje ideje i mišljenja jasno i točno, te može uvjerljivo iznositi složenu argumentaciju i reagirati na nju.

Govorna produkcija

- Polaznik može jasno i podrobno prezentirati složene sadržaje.
- Može usmeno sažeti dugačak, zahtjevan tekst.
- Može dati opširan opis ili prikaz nečega povezujući tematske cjeline, razvijajući pojedina stajališta i završivši odgovarajućim zaključkom.
- Može iznijeti jasno strukturiran prikaz neke teme iz područja svog osobnog ili stručnog interesa udaljujući se po potrebi od pripremljenog teksta kako bi spontano reagirao na pitanja slušateljstva.

Strategije

- Polaznik može koristiti cijeli niz prikladnih izraza prilikom uzimanja riječi kako bi napravio tečan uvod u ono što želi reći ili dobio na vremenu i zadržao riječ dok razmišlja.
- Može se svojim doprinosom spretno nadovezati na druge sugovornike.
- Može riječ koje se ne može sjetiti zamijeniti odgovarajućim izrazom a da ne zbuni slušatelja.

Jezična sposobnost

- Polaznik se može izražavati tečno i neusiljeno, gotovo bez napora. Samo neka teška i apstraktna tema može otežati prirodni, ujednačeni tijek njegovog izričaja.
- Može se izražavati jasno i tečno, te dobro strukturirati svoj govor pokazujući da se može služiti odgovarajućim sredstvima kako bi ono što želi reći pretočio u sadržajno i jezično suvisao tekst.
- Dobro vlada bogatim rječnikom, što mu omogućuje da moguće praznine spremno zaobiđe parafraziranjem; rijetko se primjećuje da mora tražiti pravi izraz ili odustati od toga da kaže baš ono što želi reći.
- Može dosljedno održavati visok stupanj gramatičke točnosti; pogreške su rijetke i teško se primjećuju.

Pisanje

- Polaznik se može jasno i čitljivo pismeno izražavati o velikom broju općih ili stručnih tema.
- Može (npr. u sastavku ili izvještaju) jasno i dobro strukturirano predstaviti složenu temu, posebno ističući najvažnije misli.
- Može iznijeti svoja gledišta u komentaru na neku temu ili događaj, ističući glavne ideje i potkrepljujući svoje prosudbe detaljnim primjerima.
- Može prikupiti informacije iz raznih izvora, te ih suvislo povezati u obliku pisanog sažetka.
- Može u osobnom pismu podrobno opisati doživljaje, osjećaje i događaje.
- Može napisati formalno ispravno pismo, npr. da bi uložio žalbu ili da bi zauzeo stav za ili protiv nečega.
- Može pisati tekstove gramatički vrlo ispravno, te prilagoditi svoj rječnik i stil ovisno o primatelju, vrsti teksta i temi.
- Može odabrati stil kojim će pisati ovisno o primatelju kojem je namijenjen.

Funkcije

Čine ih jezični obrasci kojima se:

- daju i traže informacije o činjenicama
- izražavaju stavovi i postavljaju pitanja o stavovima
- potiče na određenu radnju
- postiže društvena interakcija
- strukturira iskaz
- podržava komunikacija.

Gramatičke strukture

- riječi u kontekstu: biti, činiti, afirmacija, imidž, identitet, prezentacija, ponos, davati/dati, dobivati/dobiti
- izražavanje afirmativnog stava
- izražavanje prijekora i prihvaćanja, odnosno odbijanja prijekora
- izražavanje različitosti i sličnosti
- riječi u kontekstu: dovoditi/dovesti, doživljavati/doživjeti, vjernik, stav, simbol, priprema, odricanje, običaji, blagoslov, spomenik, grob, obilježje
- riječi u kontekstu: izazvati/izazivati, izdavati/izdati, ekološki, prehrana, potpora, uvjet

- riječi u kontekstu: vršiti/izvršiti, praviti/napraviti, izlagati/izložiti, izražavati/izraziti
- komentiranje, prepričavanje vlastitog iskustva
- riječi u kontekstu: nailaziti/naići, obavljati/obaviti, stereotip, predrasuda, uvriježen, opravdanje, nepoželjan, odavati/odati
- izražavanje podrške i tješenja
- sažimanje teksta
- priprema govora
- turističko vođenje po Hrvatskoj

Teme i vokabular**Broj nastavnih
sati**

• Baština i suvremeni svijet	20
• Hrvatska nematerijalna kultura u 21. stoljeću	8
• Moderni bonton.....	20
• Današnji život i stari običaji	20
• Između prirode i tehnologije.....	20
• Ekološka proizvodnja hrane u Hrvatskoj.....	6
• Kupujem, dakle jesam.....	20
• Naše predrasude i predrasude o nama.....	20
• Laži u koje vjeruju Hrvati	8
• Suvremeni svijet, marketing i komunikacije	24
• Ljepše je putovati nego stići	20
• Marko Polo	4
• Urbane promjene u Zagrebu na prijelazu stoljeća	4
• Ljepota je u različitosti	20
• Hrvatska kinematografija	12
• Okoliš između očuvanja i izgradnje.....	10
• Planina Medvednica – ravnoteža prirode i kulture	4
• Zaštićena priroda u Hrvatskoj	8
TESTOVI PROVJERE NAPREDOVANJA (2 po modulu - 4 x 4 sata)	16
PISMENI I USMENI ISPIT NA KRAJU 1. i 2. MODULA (2 x 4 sata)	8
PISMENI I USMENI ISPIT ZA POLAGANJE STUPNJA C1	8
Ukupno:	280

Uvjeti za upis, napredovanje i završetak programa

- Polaznici se raspoređuju u grupe u skladu s potrebama i predznanjem.
- Praćenje je napredovanja polaznika relevantno u odnosu na sadržaj i ciljeve programa, trajanje programa, potrebe i dob polaznika.
- Nastavnik konstantno provjerava napredak svakog polaznika i o tome vodi bilješke.
- Zajedničke provjere obavljaju se najmanje dvaput tijekom modula da bi se provjerilo napredovanje polaznika/grupe ali i da bi se vidjelo na čemu je potrebno još poraditi.
- Tijekom programa koristiti se i samoprocjena uz primjenu Europske jezične mape kako bi polaznici preuzeli odgovornost za vlastito učenje i napredak.
- Na kraju modula, znanje polaznika vrednuje se pisanim i usmenim provjerom kao uvjet za prelazak u sljedeći modul. Nakon položene provjere polaznici dobivaju potvrdu o uspješno završenom modulu u okviru određenog stupnja.
- Na kraju stupnja, provjeravaju se i ocjenjuju kompetencije stečene tijekom pohađanja svih modula: u pismenom dijelu provjerava se slušanje, pisanje i čitanje te vladanje jezičnim strukturama, a u usmenom dijelu govorna produkcija i govorna interakcija. Nakon položene provjere polaznici dobivaju svjedodžbu o položenom stupnju prema pravilniku o javnim ispravama u obrazovanju odraslih.
- Posebno darovitim i motiviranim polaznicima koji program svladavaju uspješnije i brže od ostalih može se omogućiti ubrzanje (akceleracija) ranijim prelaskom na sljedeći modul unutar stupnja. Odluku o tome donose nastavnik i voditelj nastave uz pisano obrazloženje. Za akceleraciju s jednog na drugi stupanj, polaznik mora položiti ispit za stupanj koji pohađa i tako dokazati da može preći na sljedeći. Takav ispit podliježe postupku navedenom u odredbama Zakona o obrazovanju odraslih.
- Pri ocjenjivanju korištenja stranog jezika osnovni je kriterij stupanj komunikacijske uspješnosti, tj. razumljivost i kvaliteta govora. U tu se svrhu primjenjuje se sljedeća tablica (za ostale vještine konzultirati Referentni okvir):

Zajednički referentni stupnjevi: kvalitativni aspekti korištenja govornog jezika

	OPSE G	TOČNOS T	TEČNOST	INTERAKCIJA	KOHERENCIJA
C2	Pokazuje veliku fleksibilnost u preformuliranju misli, koristeći različita jezična sredstva kako bi točno prenio/prenijela finije nijanse značenja, nešto naglasio/la, diferencirao/la i da bi izbjegao/la dvosmislenost. Dobro vlada idiomatskim izrazima i kolokvijalizmima.	Može dosljedno govoriti gramatički korektno i pri složenom načinu izražavanja čak i kad mu/joj je pažnja usmjerenata na drugo (npr. kad razmišlja što će dalje reći, kad prati reakcije sugovornika).	Može se spontano i opširno izražavati tečnim kolokvijalnim govorom, zaobilazeći moguće poteškoće ili ponovnim započinjanjem misli, tako spretno da to sugovornik jedva primijeti.	Može vješto i bez napora sudjelovati u razgovoru, nadovezujući se na i koristeći neverbalne i intonacijske signale bez vidljivog napora. Može se svojim doprinosom potpuno prirodno uključiti u razgovor, preuzimajući riječ, nadovezujući se na prethodnog govornika, praveći aluzije.	Može proizvesti koherentan i kohezivan diskurs maksimalno i primjereno koristeći razne oblike organizacije teksta te široki spektar konektora i kohezivnih sredstava.
C1	Raspolaže velikim jezičnim rasponom, što mu/joj omogućava da odabere pravi način kako bi se jasno, stilski ispravno i bez jezičnih ograničenja očitovao/la o mnogim općim, akademskim, stručnim ili svakodnevnim temama.	Može dosljedno održavati visoki stupanj gramatičke točnosti. Pogreške su rijetke, teško se primjećuju ili ih odmah ispravlja.	Može se izražavati tečno i spontano, skoro bez napora. Jedino konceptualno teška tema može utjecati na njegov/njezin prirodni ujednačeni govor.	Može odabrati prikladni izraz iz njemu/njoj dostupnog širokog spektra funkcija kako bi napravio/la uvod prilikom uzimanja riječi te se spretno nadovezati na druge govornike.	Može proizvesti jasan, tečan, dobro strukturirani govor, pokazujući da vlada raznim oblicima organizacije teksta, konektorima i kohezivnim sredstvima.

B2	Raspolaže dovoljno širokim rasponom jezika da bi mogao/la dati jasan opis i izraziti svoje mišljenje o većini općih tema bez očiglednog traženja pravog izraza i koristeći složene rečenice.	Pokazuje da može održavati prilično visok stupanj gramatičke točnosti. Ne pravi greške koje bi mogle izazvati nesporazum i može ispraviti većinu svojih grešaka.	Može relativno dugo govoriti prilično ujednačenim tempom mada može zastajkivati tražeći prave iskaze ili izraze. Duže vidljivo zastajkivanje je rijetko.	Može započeti razgovor, preuzeti riječ u pravo vrijeme i, kad je potrebno, zaključiti razgovor mada mu/joj to ne uspijeva uvijek najspretnije. Može podržati raspravu o poznatim temama pokazujući da razumije sugovornika, pozivajući druge da nešto kažu i sl.	Može koristiti ograničeni broj kohezivnih sredstava da bi svoj iskaz povezao/la u jasan, koherentni diskurs mada se u dužem izlaganju može osjetiti mala nesigurnost.
B1	Dovoljno vlada jezikom i raspolaže dovoljnim rječnikom da može govoriti s malo oklijevanja i uz povremeno opisivanje značenja o temama poput obitelji, hobija i interesa, poslu, putovanju i aktualnim događajima.	Prilično točno koristi određeni fond često upotrebljavanih svakodnevnih izraza i iskaza vezanih za relativno predvidive situacije.	Može s razumijevanjem podržavati razgovor mada vrlo vidljivo zastakuje da bi planirao/la i ispravlja/la ono što govorи, posebno kad duže slobodno govorи.	Može započeti, održavati i zaključiti jednostavni osobni razgovor na poznate teme ili teme od osobnog interesa. Može ponoviti dio nečijeg iskaza kako bi potvrdio/la da se razumiju.	Može povezati niz kraćih, samostalnih, jednostavnih elemenata u vezani, linearni niz činjenica.
A2	Može koristiti jednostavne rečenice i naučene iskaze, grupe od nekoliko riječi te formule kako bi prenio /prenijela ograničenu informaciju u jednostavnim svakodnevnim situacijama.	Može ispravno koristiti neke jednostavne strukture ali još sistematski pravi osnovne greške.	Može se razumljivo izražavati vrlo kratkim iskazima mada su zastajkivanja, preformulacije i krivo započinjanje rečenice jako očite.	Može odgovarati na pitanja i reagirati na jednostavne izjave. Može pokazati da prati što se govorи ali rijetko dovoljno razumije da bi samostalno podržao razgovor.	Može povezati grupe riječi jednostavnim veznicima poput "i", "ali", i "jer".

A1	<p>Koristi vrlo ograničeni fond riječi i jednostavnih iskaza vezanih za osobne podatke i konkretne situacije.</p>	<p>Može samo djelomično točno koristiti mali broj jednostavnih gramatičkih struktura i rečeničnih oblika koje je prethodno naučio/la.</p>	<p>Može koristiti vrlo kratke, izolirane, uglavnom unaprijed naučene iskaze uz mnogo zastajkivanja zbog traženja prave riječi, izgovaranja manje poznatih riječi i za ispravljanje nesporazuma.</p>	<p>Može postavljati i odgovarati na pitanja o osobnim podacima. Može voditi vrlo jednostavni razgovor ali je komunikacija potpuno ovisna o ponavljanju, prefraziranju i ispravljanju nesporazuma.</p>	<p>Može povezati riječi ili grupe riječi vrlo jednostavnim linearnim veznicima poput "i" ili "onda"</p>
----	---	---	---	---	---

Trajanje programa i oblici izvođenja

- Program je primjereno načinu pouke stranog jezika koji ne omogućuje podjelu na teorijski i praktični dio jer se ta dva dijela prožimaju pa se stoga definira kompetencijama koje polaznici moraju svladati na pojedinom stupnju i minimalnim brojem sati potrebnim za pojedini stupanj.
- Za polaznike bez predznanja (početnike) ukupni fond sati programa stranog jezika po navedenim stupnjevima mora biti:
 - za stupanj A1 – 140 nastavnih sati
 - za stupanj A2 – 280 nastavnih sati
 - za stupanj B1 – 560 nastavnih sati
 - za stupanj B2 – 700 nastavnih sati
 - za stupanj C1 – 980 nastavnih sati
- Stupnjevi B1 i C1 podijeljeni su u dva modula od 140 nastavnih sati, dok se stupnjevi A1, A2 i B2 izvode u modulima u trajanju od 140 nastavnih sati.
- U obrazovnoj skupini programa učenja stranih jezika može biti najviše 15 polaznika.
- Organizacija izvedbe programa „Hrvatski jezik za strance“ provodi se uz poštovanje načela logičnoga slijeda međusobno povezanih i uvjetovanih predmeta, načela kumulativnoga usvajanja znanja i načela optimalnoga nastavnoga i radnoga opterećenja polaznika.
- Učenje se ostvaruje kroz proces nastave u kojoj se kroz različite oblike rada kod polaznika razvijaju navike samostalnog, suradničkog i timskog rada, strategije i tehnike učenja te svijest o vlastitom učenju i napretku, vodeći računa o afektivnim i kognitivnim mogućnostima svakog polaznika.
- Nastava se održava na stranom jeziku i tako situacije iz svakodnevnog života stranojezične zajednice postaju predmet i povod za komunikaciju između nastavnika i polaznika programa te između samih polaznika. Materinski se jezik koristi samo ako je to neophodno potrebno da bi se izbjeglo nerazumijevanje.
- Nastavnici se koriste različitim oblicima rada: od minimalno potrebnog frontalnog rada do rada u skupinama, u paru i individualnog rada. Primjenjuju se projektni i istraživački zadaci.
- Nastavnici su sposobni adekvatno uvoditi nastavne sadržaje, pratiti rad polaznika, pomagati im u svladavanju zadataka te jasno i svrhovito prelaziti iz jedne aktivnosti u drugu.
- Korištenje knjiga, ploče, dodatnih materijala, audio i video snimaka te računala adekvatno je predznanju i specifičnosti grupe ili individualnog polaznika.
- Nastavnici individualno prate rad svakog pojedinog polaznika, kao i cijele grupe, kako bi

svi polaznici, ili barem velika većina, uspješno svladali program.

- Nastava je organizirana u ugodnom ozračju i prijateljskoj atmosferi kako bi polaznici bili što zadovoljniji te uslijed toga motivirani za učenje i voljni surađivati.
- Program se u pravilu izvodi redovitom nastavom u učionici, a može se izvoditi *online*, tj. nastavom na daljinu u stvarnom vremenu:
 - Ustanova je dužna prije početka izvođenja *online* nastave obavijestiti Agenciju za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih o datumu početka i završetka *online* nastave te o rasporedu održavanja. Uz informacije o nastavi potrebno je dostaviti i pristupne podatke kako bi Agencija mogla u bilo kojem trenutku izvršiti uvid u proces održavanja nastave.
 - Prije početka izvođenja Fakultet će Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih dostaviti raspored održavanja nastave te poveznicu na kojoj se nastava na daljinu održava na e-poštu ASOO: progimis@asoo.hr s naznakom: provedba *online* nastave, redovno odobrenje.
- Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, okvirima svojih mogućnost, prilagođava se polaznicima s posebnim potrebama.
- Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku jamči odsutnost svake diskriminacije polaznika temeljem spola, nacionalnosti, vjere, rase ili socijalnog statusa.

Kadrovska, didaktička, prostorna i drugi uvjeti za izvođenje programa

Mjesto izvođenja nastave

Program „Hrvatski jezik za strance“ izvodi se na Filozofskom fakultetu Osijek. Opći podaci o Filozofskom fakultetu jesu:

Adresa: Lorenza Jägera 9

Telefon: 031 211 400

Telefaks: 031 212 514

URL: <http://www.ffos.unios.hr>

E-mail: helpdesk@knjiga.ffos.hr

Prostor i oprema

Filozofski fakultet u potpunosti ispunjava predviđene prostorne i materijalne uvjete rada za kvalitetno izvođenje programa „Hrvatski jezik za strance“, što je razvidno iz podataka u sljedećim potpoglavlјima.

Za sudjelovanje u kontaktnoj nastavi Fakultet polaznicima osigurava udžbenike i sve ostale nastavne materijale. Za sudjelovanje u nastavi na daljinu, polaznici moraju imati računalo s funkcionalnom kamerom, mikrofonom i zvučnikom kao i mogućnost povezivanja na stabilnu i sigurnu internetsku vezu. Nastavne materijale za rad na daljinu osigurava Fakultet.

Predavaonice

Nastava na Filozofskom fakultetu održava se u 24 predavaonice, od kojih je pet računalnih učionica. Površina predavaonica kreće se od 53,64 do 72 m². Ukupni prostorni kapacitet u predavaonicama iznosi 1695,93 m² upotrebljivog prostora. Toj se površini može dodati i 175 m² u čitaonicama (prostor za učenje), što ukupno iznosi 1870,93 m² upotrebljivog prostora.

Ako se ne uzmu u obzir dodatna sjedeća mjesta, broj sjedećih mjesta u predavaonicama iznosi od 16 do 95. Nastava u okviru programa „Hrvatski jezik za strance“ održava se u predavaonicama koje su svojom opremljenosti, uređenjem i rasporedom klupa prilagođene izvođenju nastave pojedinoga predmeta. Sve su te predavaonice opremljene suvremenim nastavnim sredstvima i pomagalima te čujno-vidnim izvorima. Svaka je predavaonica opremljena računalom, LCD projektorom i platnom za prikazivanje, a mnoge posjeduju i „pametnu ploču“ te više bijelih ploča. Sve su predavaonice klimatizirane.

U pogledu organizacije i izvođenja nastave sustavom učenja na daljinu, Filozofski fakultet ima stručni tim i informatički sustav koji uključuje svu potrebnu opremu: web kameru, računalo, bežične mikrofone i poslužitelja.

Dosadašnja značajna ulaganja Filozofskog fakulteta u uređenje i opremu predavaonica novim namještajem i tehničkom opremom odrazila su se na povećano zadovoljstvo polaznika i nastavnika prostorima u kojima se odvija nastava. Povećanom zadovoljstvu pridonio je i Odsjek za informatiku i računalnu mrežu koji se brine o stanju računalne opreme, instalaciji i deinstalaciji računalnih programa i antivirusnoj zaštiti te daje prijedloge za njihovo unaprjeđenje.

Nastava na daljinu u stvarnom vremenu

U uporabi je CARNetov sustav za učenje na daljinu Loomen koji je nadograđen novim modulom, videokonferencijskim alatom BigBlueButton. Riječ je o alatu otvorenog koda koji omogućava mrežnu komunikaciju i suradnju korisnika unutar sustava Loomen, a ima odlike stolnih videokonferencija. Polaznici se uključuju u nastavu sustavom učenja na daljinu preko Moodlea. Polaznicima koji pohađaju nastavu na ovaj način otvaramo korisničke račune pomoću kojih se prijavljuju na sustav Moodle gdje poveznicom pristupaju predavanju. Prijenos nastave uživo

obuhvaća sliku s web-kamere, zvuk s bežičnog mikrofona koji nosi predavač i mikrofona koji je na raspolaganju polaznicima u virtualnoj učionici u slučajevima kada oni nešto komentiraju ili postavljaju pitanja, te prezentaciju koju je predavač pripremio za nastavu. Osim ovoga aplikacija BigBlueButton pruža mogućnost dopisivanja (*chat*), a polaznici koji prate nastavu od kuće mogu se uključiti i zvukom te postavljati pitanja i komentirati u realnom vremenu. Aplikacija BigBlueButton omogućuje snimanje cijelog predavanja te naknadnog pregledavanja nastave. Sustav Moodle koristimo još i za postavljanje materijala koje polaznici koriste za učenje, dostavljanje obavijesti te *online* ispite.

Izvedbu nastave na daljinu kontinuirano podržavaju dva informatičara, a u nastavku izdvajamo samo neka od njihovih zaduženja: (1) upoznavanje s radom Programa za prijenos nastave putem interneta – BigBlueButton; (2) izbor, nabava i konfiguriranje bežičnih mikrofonskih sustava Mipro; (3) izbor, nabava, instalacija i konfiguriranje poslužitelja (Linux); (4) instalacija i konfiguriranje BigBlueButtona; (5) integracija BigBlueButtona s postojećim sustavom za učenje na daljinu Moodle; (6) priprema učionica za *online* nastavu; (7) instalacija potrebne programske podrške, montaža kamera i bežičnih mikrofona; (8) izrada korisničkih računa polaznicima za pristup sustavu za nastavu internetom; (9) pojedinačno dostavljanje korisničkih podataka polaznicima; (10) edukacija polaznika o korištenju sustava za učenje na daljinu prije prvog predavanja; (11) telefonska i električna podrška polaznicima; (12) prije početka nastave montaža, testiranje i puštanje u pogon sustava te po završetku nastave demontaža; (13) podrška nastavnicima tijekom trajanja nastave; (14) kreiranje kolegija na sustavu Moodle; (15) postavljanje nastavnih materijala za svaki kolegij na sustav Moodle; (16) tehnička pomoć nastavnicima u pripremi ispita koji se odvijaju online te (17) konverzija prezentacija u pdf format za online nastavu.

Knjižnica

Fakultetska zgrada u kojoj je smještena Knjižnica veličine je 445,29 m², raspolaže dvorištem od 433,57 m² te skladišnom zgradom veličine 207,60 m².

Knjižnica Filozofskog fakulteta Osijek samostalna je fakultetska zgrada koja se nalazi u Školskoj ulici 4 te zauzima površinu od 445,29 m². Smještena je na parceli ukupne površine 1380 m², na kojoj se nalazi i skladište površine 207,60 m².

Ukupno stanje knjižničnoga fonda na dan 30. rujna 2019. godine prema pojedinačnim zbirkama iznosilo je 66 378 primjeraka knjižne građe, 4 jedinice neknjižne građe, 678 primjeraka AV-građe, 2243 primjerka magistarskih i doktorskih radova, 3702 sveska uvezane periodike, odnosno 328 naslova stranih časopisa i 442 naslova domaćih časopisa. Knjižnična se građa nabavlja u skladu s

nastavnim planovima i programima, smjernicama za nabavu knjižnične građe, u suradnji s katedrama i odsjecima, prema odobrenim financijskim sredstvima, ali i darovima pojedinaca i ustanova. Korisnicima su dostupne i *online* baze podataka u pretplati Ministarstva znanosti i obrazovanja, a pristup *online* bazama podataka omogućen im je preko Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu. U razdoblju od 2015. do 2019. godine FFOS je imao pristup pretplaćenim online bazama podataka Project Muse i Library & Information science. Literaturu koju ne posjeduje Filozofski fakultet kupuje, a primjerke koji nisu dostupni u knjižarama, odnosno potrebni su samo nastavnicima za znanstvenoistraživački rad, Fakultet nabavlja međuknjižničnom posudbom, ponajprije u suradnji s ostalim visokoškolskim knjižnicama u zemlji.

Budući da Knjižnica nudi brojne sadržaje i različite oblike potpore studentima i nastavnicima, posebna se pozornost posvećuje obavještavanju korisnika o radu Knjižnice putem mrežnih stranica.

Administracija

Filozofski fakultet osigurao je i posebne prostorne uvjete za administrativnu službu koja u okviru svojih djelatnosti skrbí o svim administrativnim poslovima programa „Hrvatski jezik za strance“ te provodi formalno-pravni postupak upisa i završetka izobrazbe.

Nastavnici

Broj nastavnika Filozofskoga fakulteta i njihovo nastavno opterećenje u potpunosti zadovoljava izvedbu programa „Hrvatski jezik za strance“.

Izvršitelji su nastave diplomirani profesori četverogodišnjeg ili petogodišnjeg studija kroatistike i književnosti, te magistri edukacije hrvatskog jezika i književnosti. To su, u pravilu, nastavnici hrvatskog jezika koji ispunjavaju uvjete o potrebnoj razini obrazovanja utvrđene propisima koji reguliraju djelatnost obrazovanja – sukladno Pravilniku o stručnoj spremi nastavnika i dopunama (Narodne novine 1/96; 80/99) te, uz navedeno, mogu biti i:

- diplomirani kroatist uz položeno dopunsko pedagoško psihološko-metodičko obrazovanje
- magistar filolog hrvatskog jezika ukoliko ima položenu pedagoško-psihološko-metodičku naobrazbu

Opći podaci o nastavnicima Filozofskoga fakulteta koji sudjeluju u izvedbi programa „Hrvatski jezik za strance“ navedeni su u tablici.

Popis nastavnika koji sudjeluju u izvedbi programa „Hrvatski jezik za strance“

R. br.	Nastavnik	Zvanje	Ak. stupanj	Polje	Datum posljednjeg izbora u zvanje
1.	Maja Glušac	docent	dr. sc.	filologija	26. listopada 2016.
2.	Ana Mikić Čolić	docent	dr. sc.	filologija	26. listopada 2016.

Kao što je razvidno iz podataka u prethodnoj tablici, nastavnici koji izvode nastavu u okviru programa „Hrvatski jezik za strance“ stručnjaci su iz znanstvenih područja humanističkih znanosti. Kadrovski su uvjeti, dakle, sukladni ranije navedenom Pravilniku.

Literatura

Udžbenici i vježbenice

1. Barešić, Jasna 2010. *Dobro došli 1*, Udžbenik i rječnik za učenje hrvatskoga jezika za strance, Školska knjiga, Zagreb.
2. Barešić, Jasna 2010. *Dobro došli 1*, Gramatika i rješenja zadataka, Školska knjiga, Zagreb.
3. Barešić, Jasna 2007. *Dobro došli 2*, Udžbenik za učenje hrvatskoga jezika za strance, Školska knjiga, Zagreb.
4. Barešić, Jasna 2007. *Dobro došli 2*, Gramatika i rješenja uz udžbenik za učenje hrvatskoga jezika za strance, Školska knjiga, Zagreb.
5. Čilaš Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia; Udier, Sanda Lucija 2013. *Razgovarajte s nama!* Udžbenik hrvatskog jezika za više početnike (A2, B1), Croaticum, Zagreb.
6. Čilaš Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia; Udier, Sanda Lucija 2014. *Razgovarajte s nama!* Udžbenik hrvatskog jezika za niži srednji stupanj (B1, B2), Croaticum, Zagreb.
7. Čilaš Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia; Udier, Sanda Lucija 2014. *Razgovarajte s nama!* Vježbenica, gramatika i fonetika hrvatskog jezika za niži srednji stupanj (B1, B2), Croaticum, Zagreb.
8. Čilaš-Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia,; Pasini, Dinka, Udier, Sanda Lucija 2015. *Hrvatski za početnike 1*, Udžbenik i rječnik, Croaticum, Zagreb.
9. Čilaš Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia; Udier, Sanda Lucija 2015. *Razgovarajte s nama!* Udžbenik hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika (B2), Croaticum, Zagreb.
10. Čilaš-Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia,; Pasini, Dinka, Udier, Sanda Lucija 2015. *Hrvatski za početnike 1*, Vježbenica i gramatički pregled, Croaticum, Zagreb.

11. Čilaš Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia; Udier, Sanda Lucija 2016. *Razgovarajte s nama!* Vježbenica, gramatika i fonetika hrvatskog jezika za više početnike (A2, B1), Croaticum, Zagreb.
12. Čilaš Mikulić, Marica; Gulešić Machata, Milvia; Udier, Sanda Lucija 2016. *Razgovarajte s nama!* Vježbenica i zvučna vježbenica hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika (B2), Croaticum, Zagreb.
13. Engelsfeld, Mladen 2000. Croatian through Conversation, Mozaik knjiga, Zagreb.
14. Gulešić Machata, Milvia; Udier, Sanda Lucija 2014. *Razgovarajte s nama!* Gramatika i pravopis hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika (B2, C1), Croaticum, Zagreb.
15. Hawksworth, Celia 2005. *Colloquial Croatian*, Routledge, London.
16. Kosovac, Vesna; Lukić, Vida 2011. *Učimo hrvatski 2*, udžbenik s vježbenicom, Centar za strane jezike, Školska knjiga, Zagreb.
17. Kosovac, Vesna; Lukić, Vida 2013. *Učimo hrvatski 1*, udžbenik s vježbenicom, Centar za strane jezike, Školska knjiga, Zagreb.
18. Kostrenčić, Višnja; Kovačiček, Miljenko; Lukić, Vida 2009. *Učimo hrvatski 3*, Centar za strane jezike, Školska knjiga, Zagreb.
19. Juričić, Dinka 1994. *Reci mi hrvatski*, vježbenica, Školska knjiga, Zagreb.
20. Noris, David 2003. *Teach Yourself Croatian*, Hodder&Stoughton, London.
21. Udier, Sanda Lucija 2014. *Razgovarajte s nama!* Udžbenik hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika (B2, C1), Croaticum, Zagreb.

Priručnici

1. Grgić, Ana; Gulešić Machata, Milvia (ur.) 2017. *Hrvatski A2: opisni okvir referentne razine A2*, Croaticum, Zagreb.
2. Grgić, Ana; Gulešić Machata, Milvia; Nazalević Čučević, Iva (ur.) 2013. *Hrvatski B1: opisni okvir referentne razine B1*, Croaticum, Zagreb.
3. Gulešić Machata, Milvia; Grgić, Ana (ur.) 2015. *Hrvatski B2: opisni okvir referentne razine B2*, Croaticum, Zagreb.
4. *Hrvatski kaoini jezik, ispitni katalog*, B2 razina, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb.
5. *Zajednički europski referentni okvir za jezike*, 2005. Školska knjiga, Zagreb.

Način evaluacije programa i postignuća uspjeha

Način praćenja kvalitete i uspješnosti programa utvrđen je završnom anketom o kvaliteti programa „Hrvatski jezik za strance“. Anketom su obuhvaćeni sljedeći pokazatelji: razlozi za upis programa „Hrvatski jezik za strance“, kvaliteta strukture i izvedbe programa „Hrvatski jezik za strance“ (vrsta i količina nastavnih sadržaja, nastavne metode, nastavni materijali, vrijeme i tempo održavanja nastave) te razina općeg zadovoljstva programom i njegovom izvedbom. Anketa za polaznike koji program „Hrvatski jezik za strance“ prate sustavom učenja na daljinu sadrži i dodatnu skupinu pitanja koja se odnose na procjenu tehničkih osobitosti uporabljene aplikacije za e-učenje, na snalaženje polaznika u tom modusu učenja i procjenu kvalitete njegove primjene. Anketa se u slučaju nastave na daljinu provodi sustavima Moodle i Loomen.

Na razini stupnja kvaliteta izvedbe programa „Hrvatski jezik za strance“ prati se kroz tematske razgovore nastavnika s polaznicima učenja o različitim aspektima kvalitete nastave (npr. o ciljevima predmeta, svrsi i korisnosti odabranih sadržaja, količini sadržaja, ishodima učenja, načinu prenošenja znanja, sposobnosti i vještina, načinu provjere stečenih znanja, sposobnosti i vještina te interesima polaznika i njihovu realnom opterećenju). Kvaliteta izvedbe programa prati se i uspoređivanjem i analiziranjem rezultata polaznika u ostvarivanju aktivnosti i zadataka tijekom nastave te na ispitu.

Polaznici se evaluiraju pisanim i usmenim ispitom na kraju svakoga modula. U slučaju kontaktne nastave, ispiti se održavaju u prostorima Fakulteta. U slučaju nastave i evaluacije na daljinu, pisani se dio ispita provodi sustavima Moodle i Loomen, a usmeni se dio ispita provodi u virtualnim BigBlueButton učionicama u realnom vremenu (način funkcioniranja platformi za rad na daljinu detaljno je opisan u potpoglavlju „Nastava na daljinu u stvarnom vremenu“).

Broj i datum mišljenja na program (popunjava Agencija):

Klasa:	602-07/21-01/105
Urbroj:	332-04-01/9-21-02
Datum izdavanja mišljenja na program:	6. srpnja 2021.

Prilog 1: Stručno mišljenje Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih o programu cjeloživotnog učenja *Hrvatski jezik za strance* Filozofskog fakulteta u Osijeku

Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

KLASA: 602-07/21-01/105

URBROJ: 332-04-01/9-21-02

Zagreb, 6. srpnja 2021.

Temeljem članka 4. Zakona o Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (Narodne novine, 24/00), članka 20. Pravilnika o standardima i normativima te načinu i postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta u ustanovama za obrazovanje odraslih (Narodne novine, 129/08, 52/10) i članka 20. Statuta Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a povodom zahtjeva Filozofskog fakulteta Osijek iz Osijeka, Lorenza Jagera 9 (KLASA: 602-04/21-03/25, URBROJ: 2158-83-06-21-1) od 4. lipnja 2021. godine, donosi se

STRUČNO MIŠLJENJE

Nakon izvršene stručne i andragoške procjene utvrđeno je da program obrazovanja odraslih, iz zahtjeva Filozofskog fakulteta Osijek od 4. lipnja 2021. godine, udovoljava odredbama Pravilnika o standardima i normativima te načinu i postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta u ustanovama za obrazovanje odraslih i izrađen je prema zahtjevima kurikularnoga programiranja.

Ovo mišljenje odnosi se na program učenja stranog jezika za:

1. hrvatski jezik za strance - opći jezik (stupnjevi A1, A2, B1, B2, C1)
(redovita nastava i/ili nastava na daljinu u stvarnom vremenu).

RAVNATELJ

Dostaviti:

1. Filozofskom fakultetu Osijek, Lorenza Jagera 9, 31 000 Osijek
2. Ministarstvu znanosti i obrazovanja, 10 000 Zagreb, Donje Svetice 38 – na znanje (putem e pošte)
3. Pismohrani, ovdje

Prilog 2: Suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja za izvedbu programa cjeloživotnog učenja *Hrvatski jezik za strance* Filozofskog fakulteta u Osijeku

REPUBLICA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
mzo.gov.hr

KLASA: UP/I-602-07/21-03/00182
URBROJ: 533-05-21-0004

Zagreb, 8. rujna 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
23 - FILOZOFSKI FAKULTET U OSIJEKU

Primljeno:	26.9.2021.
Klasifikacijska oznaka	Org. jedinica
035-01/21-01/20	
Urudžbeni broj	Prilozi
533-21-4	

Na temelju članka 16., stavka 2. Zakona o obrazovanju odraslih (Narodne novine, broj 17/2007.) i članka 43., stavka 2. Pravilnika o standardima i normativima te načinu i postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta u ustanovama za obrazovanje odraslih (Narodne novine, broj 129/2008. i 52/2010.), u predmetu **Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku iz Osijeka, Ulica Lorenza Jägera 9** – odobrenje za izvođenje programa obrazovanja odraslih, po ovlasti ministra znanosti i obrazovanja, državni tajnik donosi

RJEŠENJE

Odobrava se **Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku iz Osijeka, Ulica Lorenza Jägera 9**, izvođenje programa obrazovanja odraslih i to programa učenja stranog jezika za hrvatski jezik za strance – opći jezik (stupnjevi A1, A2, B1, B2, C1).

Obratljivo

Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku iz Osijeka, Ulica Lorenza Jägera 9, podnio je zahtjev za odobrenjem izvođenja programa obrazovanja odraslih. Uza zahtjev je priložio dokumentaciju iz članka 43. stavka 3. Pravilnika o standardima i normativima te načinu i postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta u ustanovama za obrazovanje odraslih (Narodne novine, broj 129/2008. i 52/2010.).

Zahtjev je osnovan.

Na temelju priložene dokumentacije utvrđeno je da su zadovoljeni uvjeti propisani odredbama Pravilnika o standardima i normativima te načinu i postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta u ustanovama za obrazovanje odraslih (Narodne novine, broj 129/2008. i 52/2010.) pa je riješeno kao u izreci.

Upravna pristojba u iznosu od 1.400,00 kuna uplaćena je u Državni proračun Republike Hrvatske sukladno stavku 5. tarifnog broja 52. Tarife upravnih pristojbi, koja je sastavni dio Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/2016., 8/2017., 37/2017., 129/2017., 18/2019., 97/2019. i 128/2019.).

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod nadležnog upravnog suda u roku od 30 dana od dana primanja rješenja.

Dostaviti:

1. Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku, Ulica Lorenza Jägera 9, 31 000 Osijek
2. Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za obrazovanje, Županijska ulica 4, 31 000 Osijek
3. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, 'progimis@asoo.hr'
4. Pismohrana, ovdje

